

také rozvoj našeho listu není nikterak dotčen výše vzpomnutými událostmi.

V Praze, Brně, Bratislavi dne 24. prosince 1926.

Za redakční kruh:

Univ. prof. Dr. František Čáda.

vedoucí redaktor.

Dr. Karel Novák.
redaktor pro Prahu.

Dr. Zdeněk Neubauer.
redaktor pro Brno.

Dr. Rupert Pintera.
redaktor pro Bratislavu.

LITERATURA.

Civilní soudní řád. II. vydání. Upravil a poznámkami a soudními rozhodnutími doplnil prof. Dr. Václav Hora. Komentovaných zákonů Československé republiky sv. IV. — Nákladem Kompasu. Stran 1161. Cena váz. 120 Kč. — Prvé vydání sbírky Horovy vyšlo v r. 1922, a bylo uvítáno vesměs jako dílo velice dokonalé.*) V praxi se velice rychle vžilo a vytlačilo rázem veškerá vydání německá, čímž se stalo, že bylo poměrně záhy rozebráno, a jevila se proto delší dobu potřeba vydání druhého. Prof. Hora toto druhé vydání uspořádal na podkladě vydání prvního, jež v mnoha směrech zlepšil a doplnil, takže toto vydání jest o značný počet stránek rozsáhlejší. Byly jednak nově zařazeny smlouvy o právní pomoci, pro něž zřízen samostatný oddíl jednak byly opatřeny poukazy na právo slovenské, což bude vítáno zejména těmi, kdož musí znáti obě práva, ježto bohužel přes opětovná upozornění není ani za osm let republiky provedena unifikace práva, jež v právu processním v první řadě provedena býti měla. Prof. Hora na unifikaci pracuje, a jistě lépe než kdo jiný zná základy, jaký dosavadní stav v praxi přivádí. Není bohužel v moci těch, kdo základy tyto stále a stále v praktickém životě cítí, aby je mohli odstraniti, a zdá se nám, že, co se unifikace týče, má příslušná komise před očima vzdálenější cíl než unifikaci: zdá se nám totiž, že chce spíše reformovati, než unifikovati. Aby prozatím, než unifikace bude provedena, největší potíže byly odstraněny, byla sestavena v díle prof. Hory přehledná tabulka znázorňující souběžná ustanovení obou processních norem. Přirozeně, že Horovo dílo vyčerpává látku do úplnosti. Jednotlivá ustanovení jsou doplněna rozhodnutími soudními. V této věci zdá se nám, že u některých paragrafů bylo by možno rozhodnutí učiniti stručnějšími, jinde opět uvésti rozhodnutí více. Tak u § 261 jest několik rozhodnutí shodných (e, j, i) uvedeno porůznu ač se mohla snad uvésti v organický celek; podobně jest tomu u § 371 (úplně totožná rozhodnutí c, h uvedena dvakráte), u § 391 bylo lze pod pojem »právní souvislosti« shrnouti rozhodnutí g a l; obdobně při § 228. Stejně snad dala by se rozhodnutí b, c, n u § 396 shrnouti pod jedno heslo. Roztříštěnost judikatury by se dala vytknouti také § 13 rozlukového zákona. Některá rozhodnutí již zbytečná by se dala vypustiti vůbec (jako rozhodnutí b) u § 292). Naproti tomu poznámky u jednotlivých paragrafů jsou pořizovány prakticky: stručně, informačně a výstižně. Kniha jest nepostrádatelným kompendiem a spolehlivým rádcem. Grafická výprava jest velice dobrá a jasný tisk knihu i z formální stránky doporučuje. Hledání v knize by usnadnil tučný tisk čísel jednotlivých paragrafů, což všechny sbírky textů zákonných užívají z důvodů praktických. Nepochybujeme, že i toto vydání bude se těšiti přízni, se kterou se setkalo vydání první.

Jar. Opočenský: Kritické poznámky o 28. říjnu 1918. — Otisk z Čes. Čas. hist. roč. 1926. Praha, »Politika«, 4°. Str. 58. — Diskuse pražských novin v létě 1924 o průběhu a rázu 28. října by vůbec nemohla vzniknouti, kdybychom nebyli odkázáni jen na aktový materiál, ale kdybychom měli zevrubné memoírové vyličení čtyř vůdců převratu a jejich pomocníků. Autor uvádí většinou prameny známé nově pouze

*) Viz Všehrd IV., str. 79.

pouze románové líčení Fr. Nowacka v knize »Chaos«, místodržitele Coudenhova v »Prager Tagblattu«, a paměti sluhy místodržitelství Hynka Cipry.

V hlavní statí líčí autor marné snahy generálního štábu rakouského v říjnu 1918 dosíci intervence českých poslanců a zdemoralizované armády. Zmocněnec Národního Výboru ve Vídni, Tusar, zpravuje Rašina 27. října večer o panice ve Vídni. Rašín vystihuje důležitý moment, na jeho návrh připravuje Scheiner Sokolstvo. Ráno 28. října převzal Švehla obilní ústav, Rašín s ostatními pak místodržitelství. Zatím přišla zpráva o notě Andrassyho. Rašín zná pravou cenu noty, přes to však využívá entusiasmů lidu a koncipuje odpoledne první zákon nového státu. Zatím pražský velitel Kestřánek vysílá vojsko do města a 28. října hrozí fiasko 14. října. Scheiner odešel proto s četným průvodem na velitelství a docílil na zastrašeném generálu, že mu tento odevzdává velení nad českými vojáky. Vídeň zprvu nechápala dosah události. Potom poslalo 29. října ministerstvo místodržitele do Prahy a zakazuje velitelství podřídití se Národnímu Výboru. Kdežto Coudenhove, ač nerad, se podrobuje situaci, chystá se Kestřánek odpoledne 29. října k protipřevratu. Národní Výbor však je dobře zpraven, slibem návratu do vlasti získává maďarské vojáky a tak musí Kestřánek 30. října ráno kapitulovati jako poslední representant rakouské vlády v Čechách.

Práce Opočenského je velmi cennou. Autor zdržuje se posudků subjektivních a sleduje při líčení rušného údobí, pokud lze, prameny nejčennější, nepřikládaje víry pramenům pochybným (Nowackův »Chaos« paměti Ciproy). Rovněž dobře oceňuje prameny (jedině článek Coudenhovův přečte). Jistých omylů se dopouští tam, kde si neuvědomuje plně bezradnost Vídně. Jmenovitě dlužno říci, že ministerstvo války rozkaz ke kontrarevoluci v Praze nedalo (což autor považuje za možné). Panovala tehdy i v ministerstvu války všeobecná desorientace.

Naproti tomu lze míti důvodné pochybnosti o autorově mínění, že by mohla memoírová literatura vnésti více světla v historii velkého dne. Dva zajisté důležité osnovatelé převratu jsou mrtví (Rašín, Zahradník), jiní jsou zabaveni činností ať vládní neb politickou, mnozí jsou příliš starí. I je patrné, že k většině cennému memoírovému dílu již nedojde. Brání tomu ostatně slabnoucí dojem události a hlavně politický boj, který by jistě k objektivnosti memoírů nepřispěl.

R. Wierer.

O slovenských horních městech napsal zajímavou studii do »Ungarische Jahrbücher« (roč. VI., 1926, str. 39—803). Neda v. Relko vič (Aus dem Leben der sieben niederungarischen Bergstädte im 14.—17. Jhdt.). Autor pojednává o historii horních měst slovenských a připojuje velmi mnoho cenných nových poznatků jak z městské správy, tak z jejich hospodářského a sociálního života. Zejména vzbudí jistě mnoho zcela zasloužené pozornosti otázka cizích, t. j. neněmeckých národností, jež nejsou ve zdích těchto měst trpěny. Dokazuje se tu několi kráte však, že Němci horních měst slovenských nemohli přejíti jen přes slovenčinu bez povšimnutí a že na př. v Banské Bystrici musil býti podpísar znalý slovenčiny, že slovenčinou byly vystavovány i cechovní listy v XVII. století, že se ve větších městech kázalo slovensky a dokonce ve Štávnici byly při kostele v kapli slouženy i slovenské mše. Podobně tomu bylo i v Kremnici, kde špitálský kostel byl vyhrazen Slovákům a v Banské Bystrici. Ale vedle těchto vítězků Relkovičových jsou i ostatní velmi cenné. Relkovič pracoval s archivními prameny i s bohatou literaturou maďarskou i německou. Nelze však mu neuvědomiti, že nepovšiml si vůbec naší literatury a také v seznamu literatury postrádáme německé práce Zychovy. Budou se tedy musit přístě spokojiti i vědeckí pracovníci maďarští s nynějším stavem a když budou chtít pracovat na našich problémech, musil studovati také naše práce.

Ča.

Dve knihy o Lotyšsku. Nákladom belgickej revue »La revue belge d'importation et exportation« vyšiel v máji t. r. Sborník »La Lettonie (Latvijas)«, ktorý obsahuje súhrn článkov napísaných o Lotyšsku prednými osobnosťami verejného života lotyšského. Sborník je rozdelený ve dve časti: prvá jedná o umeleckom a intelektuálnom živote, druhá o pomeroch hospodárskych a priemyselných. Niektoré z článkov sú skutočne pozoruhodné.

Leglačný radca Dr. Alfred Bihlmans rozobúera v svojom článku vznik ústavu a vnútorní i zahraničnú politiku lotyšskú. Lotyšský jednokomorový parlament (saēima) má 100 členov volených na dobu 3 rokov, z ktorých je teraz najväčšia časť (27) zástupcov sedliakov. Národnostné menšiny majú 16 zástupcov. Red. Ed. Paegle zaobiera sa kultúrou lotyšskou z časov pred nemeckým vpádom do Lotyšska. Lotyšskú architektúru popisuje docent P. Kudzins, Lotyšskej hudbe je venovaný článok J. Zalitsa, riaditeľa Národnej opery, divadlu článok A. Berzinša, riaditeľa Národného divadla. Generálny konzul Jan Lashdin skúma úkoly Lotyšska na európskom trhu. Lotyšsko vyváža došial' suroviny (len, drevo, mäso, ryby, ovocie) a dováža priemyselné výrobky hlavne z Anglie a Nemecka. Veľký význam náleži Lotyšsku ako tranzitnému štátu medzi záp. Európou a SSSR. Podľa článku redaktora Alberta Zaltsa je Lotyšsko štátom agrárnym so slubným priemyslom mliečnym a ľnánskym. Profesor ríšskej univerzity Dr. C. Ballod popisuje finančnú a hospodársku politiku lotyšskú odo dňa nadobudnutia nezávislosti. V popredí tejto stojí štátna cedulová banka (Latvijas banka). Mena je stabilizovaná, majú za základnú jednotku lat = jednému zlatému franku. Obchodná bilancia lotyšská je od r. 1920 trvale pasívna. — Lotyšsku sa podarilo zorganizovať národnú armádu, o ktorej napísal do sborníku skizzu jej veliteľ, generál P. Radziņš. O družstevnom hnutí v Lotyšsku, ktoré je na vysokom stupni, napísal článok V. Silin, predseda Sväzu lotyšských družstiev.

Sborník je veľmi pekne — skoro bibliofilsky — vypravený a ozdobený čítnymi ilustráciami a je i svojou cenou (20 belgických frankov — z mája tohoto roku) prístupný každému, kto potrebuje rýchlejšie informácie o Lotyšsku.

Tomuto cieľu posluží aj pekná informatívna knižočka lotyšského konzula v Praze, inž. Ed. Kratsa »Lotyšský národ a republika lotyšská« (Praha 1925, tlačou Lidovej knižtiskárny A. Němec a spol.), ktorá má proti menovanému sborníku výhodu že vyšla u nás a že je napísaná s jednotného hľadiska, čo nie je dobre možné tam, kde ide o kolektívnu prácu viacerých autorov.

Právnikovia najviac zaujímajú dve ostatné kapitoly: »Přehled politického života« a »Hospodárský život«. V prvej autor kreslí históriu vzniku lotyšského štátu. Zárodokom budúceho parlamentu bola »Lotyšská národná rada« ktorá sa utvorila r. 1917. Samostatnosť bola prehlásená dňa 18. novembra 1918 a ešte behom r. 1919 bolo Lotyšsko uznané de facto od štátov súčasťených na mierovej konferencii v Paríži, dňa 26. januára 1921 tiež de iure od Rady veľ'vyslancov.

Lotyšsko je štát agrárny. Pozemkové vlastníctvo sa až do r. 1920 väčšmi sústreďovalo v latifundiách nemeckej šľachty. Nápravu sjednala pozemková reforma, ktorá bola prevedená o veľ' radikálnejšie ako u nás. Zahájil ju zákon zo dňa 16. septembra 1920, ktorý prehlásil, že do štátneho majetku prechádzajú bez náhrady všetky pozemky a lesy s výminkou pôdy roľníkov, oddelenej od veľ'kostatkov. Z vyvlastnenej pôdy bol sriadený štátny pozemkový fond. Doterajším vlastníkom boli ponechané pozemky v maximálnej výmere 50 ha. Pôda zo štátneho pozemkového fondu sa prideliuje uchádzačom cieľom sriadenia nových hospodárstiev vo výmere asi 20 ha a cieľom rozšírenia drobných usadlostí. V r. 1925 bola v Lotyšsku pozemková reforma už skoro prevedená rozdelením asi 3.000.000 ha pôdy medzi sedliakov. Ponevác je Lotyšsko štátom agrárnym, má nepriaznivá poľná úroda vliv na jeho platobnú bilanciu, ako to bolo v r. 1923. Najdôležitejšími exportnými tovarami sú ľan a masla, ktorého vývoz sa sústreďuje v ústrednom sväzu

lotyšských mliekarských družstiev. Lotyšská mena, ktorej jednotkou je «lat» je stabilizovaná na zlatom základe a je regulovaná cedulovou Lotyšskou bankou (Latvijas banka), ktorá je bankou štátnou, typu podobného ako bol Ruskij gosudarstvennyj bank. Rozpočtový rok počiná 1. aprílom a končí 31. marcom s ohľadom na roľníctvo, pre ktoré hospodársky rok počiná tiež na jar.

Dôležitý je význam Lotyšska ako tranzitného štátu do Ruska. Železničné tarify sú lacnejšie ako v Poľsku a Rusku. Priemysel' boj svetovou vojnou celkom znivočený a len pomalu sa zotavuje. Sústreďuje sa hlavne v Liepaje (= Libavy: lodenice!) a Ríge. Obchodnú politiku usnadňuje rozsiahly systém obchodných smlúv, z ktorých prvá bola uzavretá s našou republikou.

Inštruktívna knižka je napísaná stručným ale jasným slohem.

Dr. Jaromír Berák (Montpellier).

Jan Dušek: Co je to sociologie? Biosociologické knihovny sv. I., nákladem vlastním, v Praze, 1926, 80, stran 52, cena Kč 6.—. Jak již z nadpisu zřejmo, pojednává autor o povaze, obsahu a úkolech sociologie a jejich methodách. Ku konci promlouvá o některých sociologech, zvláště pak o české sociologii.

Dr. Jindřich.

Rád živnostenský, díl I. — Sestavili JUDr. Bohumil Štědrý a JUDr. Bohumil Buchtela. Druhé přepracované a značně rozmožnené vydání. Sbírkvy Kompassu sv. X. — Praha 1926. — Stran 1277. — Cena Kč 99.—, váz. V krátké době bylo rozebráno prvé vydání živnostenského rádu výše uvedených autorů, což svědčí jistě o hodnotě díla, a proto bylo připraveno vydání nové které bylo podle nabytých zkušeností zlepšeno a doplněno novými normami. Dílo jest nejlepším vydáním svého druhu a to jak do úplnosti, tak do spolehlivosti a účelné úpravy. Vydání obsahuje jednak text živnostenského rádu ve znění nyní platném spolu se mnoha doplňky, dodatky a rozhodnutími, jednak ve druhé části předpisy, týkající se zvláště jednotlivých koncessovaných živností, a to vesměs ve vyčerpávajícím přehledu a podrobnostech. Cena této objemné knihy, která jest jak pro praktického právníka tak pro kteréhokoli živnostníka nepostrádatelnou, jest přiměřená. Knihu není nutno ani doporučovati: doporučuje se sama svým praktickým uspořádáním. Pouze rejstřík bylo by snad možno rozšířiti.

dnk.

A. Sartorius v. Waltershausen: Zeittafel zur Wirtschafts-Geschichte. — Zweite Auflage. Halberstadt: H. Meyers Buchdruckerei 1924. Stran 111. Cena: tuhé brož. M. 2.80. — Autor rozsáhlých spisů z oboru hospodářských dějin pokusil se v této brožure o krátký přehled světových dějin hospodářských od nejstarších dob (4000 př. Kr.) až do doby nejnovější. Aby tomuto úkolu dostál, vyloučil ze spisku předem teoretické výklady a omezil se na konstatování fakt, a dále při charakterisování jednotlivých národních hospodářství věnoval více místa jen těm, která mají při světovém měřítku prvořadý význam.

Tím ovšem se stalo, že autor v »Zeittafel« od počátku operuje technickými termíny, jejichž znalost odjinud u čtenáře předpokládá. Není tedy tento jeho spisek žádnou popularisační brožurou, nýbrž píše jakýmsi repetitoriem. V druhé řadě pak není ve všech částech stejně úplný. Na př. dějiny starověku i středověku stěsnány na 15 stran. Podrobně je za to zpracována doba od 1815—1924 (str. 35—100), zvláště pokud se týče Anglie, Francie, Německa, Spoj. Států S. A., Ruska.

Obsahově dotýká se brožura jak všeobecných sociálně-ekonomických poměrů jednotlivých národohospodářských celků, tak i činů hospodářsko-politických a technických objevů pokud způsobily nové a trvalé hospodářské přesuny. Zvláštní zmínky zasluhuje oddíl, v němž autor soustavně a výstižně probírá příčiny vzniku liberálního národního hospodářství: Sev. amer. kolonie Anglie, Stát. převrat ve Francii, Liberální národohospod. teorie, změna produkční techniky).

Celý materiál v »Zeittafel« zpracovaný znamenitě zpřehledňují aři připojené rejstříky: osobní, místní a věcný. Vhodnou pomůckou jest i označení speciální literatury, které autor připojil za každé samostatné pojednání.

Brožura je zpracována na základě nejnovější literatury historicko-historické a jest jedinou, která ve vědecké formě podává stručný přehled světových dějin hospodářských a jest tedy možno plně ji doporučiti.

Dr. J. Procházka.

Občianský súdny poriadok (uhorský zákonný článok I. z roku 1911, uvodzovací zákon a doplnkami sem patriacich zákonov ČSR.) Sostavil Dr. Vladimír Krno, advokát v Bratislavě. — Bratislava 1926. Nákladen firmy: »Komenský« vydavateľská a literárna spoločnosť s r. o. — Stran 616. — Unifikace práva stále není prováděna v tom směru a s tou rychlostí, jak by potřeby státu vyžadovaly. Civilní řád soudní, jehož jednota jest jistě pro každého právníka požadavkem jedním z nejdůležitějších, jest v československé republice dvojitý, dvojitý jest řízení, a třebaž že formální právo řídí se místem soudu, u něhož se projednává, přece tento stav v praxi způsobuje značné nepřijemnosti, které jsou zmírňovány pouze tím, že oba civilní řády jsou poměrně obdobné. Aby pak se poznaly rozdíly, k tomu jistě poslouží kniha Dra Krno značně. Právníci ze zemí českých najdou v knize bezpečného rádece o civilním řáde, platném na Slovensku, a právníci slovenští budou pokládati knihu Krnovu za pramenné dílo v domácí řeči vydané, a to velice pěknou řečí a právníckou terminologií. Dílo psal praktik, což se pozná jak na pěkné výpravě, tak na uspořádání a na poznámkách, tak na výběru judikatury. Zákon o slovenském civilním řízení jest velice mladý, a proto také většina judikatury pochází již od našeho nejvyššího soudu. Novely, vydané za republiky, jsou účelně vpracovány. Vydání obsahuje také stanovy bratislavské bursy, přehled advokátních tarifů, přehled soudních poplatků, a velice instruktivní tabulku srovnávací mezi uherským a rakouským civilním soudním řádem. Úprava knihy jest velice pečlivá, a proto dílo i s tohoto hlediska, jež u praktiků jest velice důležitó, se samo doporučuje.

dnk

Prof. Dr. Eugen Rippl: Zum Wortschatz des tschechischen Rotwelsch. — Reichenberg. 1926. Stiepel. Veröffentlichungen d. Slavistischem Arbeitsgemeinschaft an d. Deutschen Universität in Prag I. 2. 8°. v. str., 63. — Lektor češtiny na pražské německé universitě. Rippl, podává v tomto slovníčku pokus ke studiu české hantýrky se zvláštním zřetelem k pražskému žargónu. Studium tohoto způsobu řeči příslušníků tříd nižších, od nichž z jakési nonchalantnosti přejímá se i do kast t. zv. vyšších, vábilo nejen filology, nýbrž zvláště právníky a proto setkáváme se v některých učebnicích kriminologie s podobnými pokusy sestaviti slovníčky na př. zlodějských hantýrek. Také u nás máme z doby nedávne podobný pokus z r. 1914 od Fr. Bredlera a nyní práci Ripplovu. Ovšem Rippl jde jako filolog dále. Sbíral výrazy nejen na pražském policejním ředitelství při výsleších zločinců, nýbrž pokusil se shrnouti i slova roztroušená po literatuře, značně síce hojně včերpané, avšak samozřejmě nikterak ne do úplnosti. Svému slovníčku předeslal kratší úvod v němž se pokusil o některá hodnocení a vymezení hantýrky. Práce autorova je stejně záslužná jako nesnadná a není se tedy diviti, jestliže leccos chybí (jako na př. by bylo dobře zaznamenat slovo »fronta«), neb jinde nutno připojit i vedlejší význam a hlavně nevytrhovat slova z celé fráze (srov. na př. »buk = gut«, což citováno z Bartošovy Dialektologie moravské), a konečně by se doporučovalo aspoň přibližné vročení, poněvadž řada výrazů je výlučně časových (na př. ze světové války). Nelze se těmto nedostatkům diviti protože sbírání materiálu působí obrovské potíže, významná však práce Ripplova nikterak si nezaslouží označení »Versuch«, protože je a bude jistě velmi hledaným příspěvkem k této otázce pro nás také velmi zajímavé.

Ča.

Dr. František Vážný: O ústrojí a příslušnosti soudů s dodatky o jazykovém právu a o nápravě vyroků úřadů správních o nárocích soukromoprávních pořadem práva (Brno 1926, nákl. Čs. A. S. »Právník«, 8°, stran 301).

Nová kniha II. pres. Nejvyššího soudu Dra Frant. Vážného pojednává obšírně o základním úseku civilního procesního práva, o ústrojí a příslušnosti soudů. Autor však zabývá se podrobně též všemi otázkami, které s předmětem tím souvisejí. Již úvodem rozbírá obšírně všechny obecní problémy civilního procesu, tak pojem civilního procesu, zdroje procesního práva, právní povahu procesního práva, jeho výklad atd. Obecné výklady uzavírá obšírné shrnutí písemnictví našeho procesního práva. Ve vlastních výkladech autor podává systematický rozbor předpisů upravujících předmětnou materii, ale dotýká se také všech sporných otázek, s předmětem výkladů souvisejících.

K vlastním výkladům o ústrojí a příslušnosti soudů (stran 218) připojil autor dva rozsáhlé dodatky, výklad speciálních předpisů, funkce soudů se hluboce dotýkajících, jak byly v poslední době právě vydány. Jest to především jazykové právo v řízení soudním (Dodatek I., stran 61), rozbor předpisů jazykových (příslušných ustanovení ústavní listiny, jazykového zákona čís. Sb. 122/20, a především t. zv. jazykových nařízení čís. Sb. 17/1926), pokud se týkají soudnictví a jsou ve vztahu k otázkám, před soudy příslušejícím. Autor, vědom, že jde o materii novou a ožehavý problém, jichž vědecké zpracování jest teprve v počátcích, neskrbli samostatným výkladem i kritikou, vždy ovšem vázanou určením knihy a přísne vědeckým stanoviskem autorovým, zbystřeným znalostí praktického dosahu. probíraných předpisů na soudnictví našeho státu.

Dodatkem II. (Náprava vyroků úřadů správních o nárocích soukromoprávních pořadem práva, stran 21) přistupuje autor k rozboru zákona z 15. října 1925 čís. 217 Sb. z. a n., vydaného k provedení § 105 ústavní listiny. Zákon ten řeší otázku, již v bývalé rakouské ústavě nadhrozenou, ale zákonem nikdy neřešenou a již proto v teorii i praxi velmi spornou. Autorův bystrý a zajímavý obšírný výklad tohoto zákona jest, pokud mohu přehlédnouti, v české literatuře právnícké první.

Knihla presidenta Vážného jest určena především za učebnicí akademickému posluchačstvu, vůči němuž autor plní i tím svoje závazky jako vysokoškolský učitel. Proto také autor nezatěžoval knihu ani literárními poukazy v kontextu výkladů ani citací rozhodnutí praxe. Nelze však přejíti vzácného svědectví autorovy literární zbdělosti a svědomitosti, že totiž zaznamenává ve své knize (str. 284) mínění projevené svého času v časopise »Všehrd« (čís. 6./1924), i to, jak na názor ten bylo při parlamentním jednání reagováno. Ovšem tam, kde autor přistupuje k výkladu otázek nových, jsou poukazy hojnější. Než ani v souvislosti výkladů vlastního předmětu nebyly by odkazy a citace věci na škodu, vždyť kniha nezůstane vyhrazena jen akademickému studiu, nýbrž bude se zájmem vyhledávána i praxí, nejen pro jméno svého autora, které jest jí nejlepším doporučením, nýbrž i pro svoji vnitřní hodnotu, kterou praxe dovede oceniti, i proto, že jest nejrozsáhlejším českým zpracováním předmětné materie. Stejně jest vysvětlení snahu po zjednodušení z ohledů didaktických že také poukazy na zvláštnosti práva, dosud platného na Slovensku a Podkarpatské Rusi, jsou celkem skrovné. Do systému autorova dává nahlédnutí připojený rejstřík (obsah), bohužel dosud však chvbi rejstřík věcný i přehled citovaných paragrafů a zákonů. Po vnější stránce jest nová kniha vvhovujícím přetiskem, opraveným a obšírně doplněným, již dříve vydaných litografií, nyní dávno rozebraných, o tomtéž předmětu.

—lk—